

Hyvä Tuli (Fondue)

Päiväys: 22.04.2010

Edellinen päiväys: 15.02.2010

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**
Hyvä Tuli (Fondue)**1.1.2 Tunnuskoodi**
14.53578**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**
Polttoneste.**1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**
BERNER OSAKEYHTIÖ/Automotive**1.3.2 Yhteystiedot****Katuosoite** Sahaajankatu 24
Postinumero ja -toimipaikka 00880 Helsinki
Postiosoite PL 22
Postinumero ja -toimipaikka 00811 Helsinki
Puhelin 0207 9100
Telefax 0207 914540
Sähköposti korrek-lasol@berner.fi**1.4 Hätäpuhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**
HYKS Myrkytystietokeskus puh. (09) 4711klo. 8.00 - 22.00 suora (09) 471 977**2. VAARAN YKSILÖINTI**

Helposti syttyvää. Käytössä voi muodostua syttyvä/räjähtävä höyry ja ilman seos.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
64-17-5		Etanoli	80-100 %	F; R11
108-10-1		Metyyli-isobutyryliketoni	2 %	F; Xn R11-20-36/37-66
78-93-3		Metyylietyyliketoni	4 %	F; Xi R11-36-66-67

3.1.7 Muut tiedot

-

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

--

4.2 Hengitys

Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.

Hyvä Tuli (Fondue)

Päiväys: 22.04.2010

Edellinen päiväys: 15.02.2010

- 4.3 Iho**
Huuhdeltava vedellä. Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.
- 4.4 Roiskeet silmiin**
Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Yhteydenotto erikoislääkäriin, mikäli silmien ärsytys jatkuu.
- 4.5 Nieleminen**
Oksennutettava mikäli henkilö on tajuissaan. Yhteydenotto lääkäriin mikäli tarpeellista tai mikäli tuotetta on nieltä runsaasti.
- 4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille**
Hoito oireiden mukaan.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1 Sopivat sammutusaineet**
Sammutuksessa käytettävä kemikaalijauhetta, CO₂, vesisuihkua tai alkoholi-vaahtoa
- 5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**
--
- 5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa**
Ei tiedossa.
- 5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten**
Ulkoilmasta riippumaton hengityslaitte savukaasualtistusalueella.
- 5.5 Muita ohjeita**
-

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**
Poistettava kaikki sytytyslähteet.
- 6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä**
Suuret määrät: Estä lisävuodot ja läikheet, jos on turvallista tehdä niin. Ei saa huuhdella pintaveteen tai jätevesiviemäristöön.
- 6.3 Puhdistusohjeet**
Puhdistusmenetelmät pieni vuoto: Huuhdeltava viemäriin runsaalla vedellä. Puhdistusmenetelmät - suuri vuoto Kerätään talteen inerttiin huokoiseen aineeseen (esim. hiekka, silikageeli, Absodan). Ellei merkittäviä vuotoja saada pidätetyksi, siitä on ilmoitettava paikallisille viranomaisille.
- 6.4 Muita ohjeita**
-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Käsittely**
Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Estettävä varotoimenpitein staattisen sähkön aiheuttama kipinäointi. Järjestettävä riittävä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin.
- 7.2 Varastointi**
Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina viileässä, hyvin ilmastoidussa tilassa. Huomioi palavia nesteitä koskevat määräykset. Säilytettävä kuivassa, viileässä paikassa.
- 7.3 Erityiset käyttötavat**
--

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Altistumisen raja-arvot**

Hyvä Tuli (Fondue)

Päiväys: 22.04.2010

Edellinen päiväys: 15.02.2010

8.1.1 HTP-arvot

64-17-5	Etanoli	1000 ppm (8 h) 1900 mg/m ³ (8 h)	1300 ppm (15 min) 2500 mg/m ³ (15 min)
108-10-1	Metyyli-isobutyryliketoni	20 ppm (8 h) 80 mg/m ³ (8 h)	50 ppm (15 min) 210 mg/m ³ (15 min)
78-93-3	Metyylietyyliketoni	100 ppm (15 min) iho	300 mg/m ³ (15 min)

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

Ei tiedossa.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistumisen torjunta**

Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta, erityisesti suljetuissa tiloissa. Mikäli tämä ei riitä pitämään höyryjen konsentraatiota kattoarvojen alapuolella, on käytettävä sopivaa hengityksen suojainta. (A-2 suodatin)

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Kumi- tai muovikäsineet.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Tarvittaessa käytä suojalaseja.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Sopiva suojaava vaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

--

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

kirkas, pistävän hajuisen neste.

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH	Ei tiedossa.
9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue	78°C (etanoli)
9.2.3 Leimahduspiste	13 °C (etanoli)
9.2.5 Räjähdysominaisuudet	
9.2.5.1 Alempi räjähdysraja	3,3 t-%
9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja	19 t-%
9.2.7 Höyrinpaine	5,9 kPa (20°C) (etanoli)
9.2.8 Suhteellinen tiheys	820 kg/m ³ 20°C
9.2.9 Liukoisuus	
9.2.9.1 Vesiliukoisuus	liukenee
9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)	-
9.2.10 Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	Etanoli log Pow = -0,3
9.2.11 Viskositeetti	-

9.3 Muut tiedot

Itsesyttymislämpötila 363°C (etanoli)

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Kuumuus, liekit ja kipinät . Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa.

10.2 Vältettävät materiaalit

vahvat hapot ja hapettavat aineet: kalsiumhypokloriitti, perkloorihappo, kromi(IV)oksidi, perklooraattit.

Hyvä Tuli (Fondue)

Päiväys: 22.04.2010

Edellinen päiväys: 15.02.2010

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Terminen hajoaminen voi johtaa ärsyttävien kaasujen ja höyryjen vapautumiseen.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

LD50/suun kautta/rotta =>2000 mg/kg myrkyllisyys vähäistä.

11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Pitkäaikainen ihokosketus voi aiheuttaa ihon ärsytystä. Nesteroiskeet saattavat aiheuttaa silmien ärsytystä ja palautuvia vaurioita.

11.3 Herkistyminen

Herkistymisreaktioita ei todettu.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

--

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Yli 1000 ppm etanolipitoisuus työilmassa voi aiheuttaa päänsärkyä, silmien ja limakalvon ärsytystä. Suuret etanolipitoisuudet nautittuna voivat aiheuttaa alkoholimyrkytyksen. Toistuva pitkäaikainen käyttö nautittuna voi aiheuttaa maksakirroosin.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**Etanoli:LC50/48t/vesikirppu (daphnia) =14200 mg/l, LC50/96t/kirjolohi =3700-6800 mg/l
MIBK: LC50/96t/kirjolohi =505 mg/l**12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille**

-

12.2 Kulkeutuvuus

Vesiliukoisena nesteenä kulkeutuu helposti ympäristöön. Tuote haihtuu helposti.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Etanoli: BOD5/COD >0,5; nopeasti biologisesti hajoava.

MEK: -

MIBK: Helposti biologisesti hajoava (BOD28 > 60% TOD)

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

Etanoli: Hydrolyyttisesti stabiili, T½ on n. 4-6 vrk ilmassa.

Isopropanoli: hydrolyysi epätodennäköinen. .

12.4 Biokertyvyys

Etanoli: log Pow= -0,3, kertyvyys heikko.

MIBK: Kertyvyys heikko (aine liukenee veteen).

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

-

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Orgaaniset ainekset voidaan polttaa sopivassa laitoksessa, joka täyttää paikalliset säädökset. Tarvittaessa Otettava yhteys paikalliseen viranomaiseen.

14. KULJETUSTIEDOT**14.1 YK-numero**

UN 1993

Hyvä Tuli (Fondue)

Päiväys: 22.04.2010

Edellinen päiväys: 15.02.2010

14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	33
	ADR/RID-varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	Palava neste, n.o.s (etanoli)
14.3.4	Muita tietoja	II
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Flammable liquid, n.o.s. (ethanol)
	Pakkausryhmä	II
	IMO-Varoituslipukkeet	3
14.4.3	Muita tietoja	EmS: F-E, S-D
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	Flammable liquid, n.o.s. (ethanol)

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Varoitusetiketin tietoja	
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi	
	F	Helposti syttyvä
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet	
		Etanoli
15.1.3	R-lausekkeet	
	R11	Helposti syttyvää.
15.1.4	S-lausekkeet	
	S2	Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
	S7	Säilytettävä tiiviisti suljettuna.
	S16	Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.
15.1.5	Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset	
	-	
15.2	Kansalliset määräykset	
	-	

16. MUUT TIEDOT

16.1	Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista	
	R11	Helposti syttyvää.
	R20	Terveydelle haitallista hengitettynä.
	R36	Ärsyttää silmiä.
	R36/37	Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.
	R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
	R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
16.2	Koulutusohjeet	--
16.3	Käyttörajoitukset	-
16.4	Lisätiedot	Kts. kohta 1.2.

Hyvä Tuli (Fondue)

Päiväys: 22.04.2010

Edellinen päiväys: 15.02.2010

16.5 Käytetyt tietolähteet

1. REACH
2. STM: HTP-arvot 2009
3. Raaka-ainetoimittajien laatimat käyttöturvallisuuustiedotteet

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

14